

Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 19. maj 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og retsafgiftsloven

(Behandling af sager om administrativ udvisning af udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed m.v.)

[af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech)]

1. Ændringsforslag

Integrationsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. april 2009 og var til 1. behandling den 5. maj 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Integrationsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og integrationsministeren sendte den 3. april 2009 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del - bilag 120. Den 30. april 2009 sendte integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Ekspertmøde

Udvalget har den 13. maj 2009 afholdt et lukket ekspertmøde om lovforslagets overgangsbestemmelser.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 15 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

For Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er det afgørende, at myndighederne på bedste vis formår at udøve kontrol med udlændinge, der udgør en fare for statens sikkerhed og andre grundlæggende samfundsinteresser. Derfor rejste Dansk Folkeparti sagen vedrørende tuneseren, der opholdt sig tæt på tegneren Kurt Westergaard, og på baggrund af Dansk Folkepartis initiativ blev der i december 2008 vedtaget et lovforslag (L 69), der som udgangspunkt pålagde udlændinge på tålt

ophold, herunder den omtalte tuneser, at tage ophold i Center Sandholm og dagligt melde sig til politiet i centeret. Lovforslaget blev vedtaget med stemmer fra regeringen og Dansk Folkeparti.

Dansk Folkeparti har med interesse afventet anbefalingerne fra den arbejdsgruppe vedrørende administrativ udvisning af udlændinge, som anses for at udgøre en fare for statens sikkerhed, der i juni 2008 blev nedsat under Integrationsministeriet. Dansk Folkeparti kan i det store hele tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger såvel som regeringens endelige lovforslag. Der skal dog ikke her ske tvivl om, at Dansk Folkeparti på en række områder gerne var gået endnu videre. Det er altafgørende for Dansk Folkeparti, at udlændinge, som vurderes som værende til fare for staten eller grundlæggende samfundsinteresser, bliver udvist, udsendes og permanent nægtes fornyet adgang til Danmark. Lovforslaget giver set med Dansk Folkepartis øjne bedre mulighed for at udvise disse udlændinge.

Dansk Folkeparti ser frem til, at diplomatiske aftaler mellem Danmark og de lande, vi ønsker at kunne udvise til, vil kunne medføre, dels at vi rent faktisk og praktisk kan få udvist uønskede personer, som vi i dag ikke kan udvise, dels at udviste personer frivilligt vil medvirke til udvisning, fordi de kan se, at de formentlig vil blive udvist på sigt. Dansk Folkeparti finder, at en diplomatisk aftale kan være et relevant og vigtigt redskab til at sikre udsendelse i sager, hvor der tidligere har vist sig at være vanskeligheder forbundet med udsendelse. Det fremgår af lovforslaget, at regeringen lægger vægt på, at statens interesse i at udsende de pågældende personer i disse sager er særlig stærk og legitim. Denne bemærkning tilslutter Dansk Folkeparti sig. Partiet har tidligere efterlyst brugen af diplomatiske aftaler med henblik på lettere at kunne udvise de omtalte udlændinge fra Danmark. Dansk Folkeparti anerkender, at brugen af diplomatiske aftaler indeholder visse problemstillinger, men er tilfreds med, at regeringen forsøger at vise en vej frem.

Hvis det af forskellige årsager ikke er muligt at udsende en udlænding, der er udvist, selvom den pågældende udlænding må anses for at være til fare for statens sikkerhed, kommer personen på såkaldt tålt ophold her i landet. Det oplagte eksempel er igen den omtalte tunesersag. I den forbindelse lægger lovforslaget op til, at det skal være muligt at anvende elektroniske fodlænker som en foranstaltning til at styrke kontrollen med, at en udlænding på tålt ophold overholder et påbud om at tage ophold i Center Sandholm. Den mulighed har Dansk Folkeparti også tidligere efterlyst, og nu gennemføres det, om end i en lidt mildere form, end Dansk Folkeparti havde forestillet sig. Men det er et skridt i den rigtige retning.

Lovforslaget indebærer også en ændring i gældende praksis for processen vedrørende udvisning af udlændinge, som anses for værende til fare for statens sikkerhed. Det foreslås, at justitsministeren på baggrund af en indstilling fra PET foretager en vurdering af, om en udlænding må anses for at være til fare for statens sikkerhed, og at Integrationsministeriet træffer afgørelse om udvisning af udlændingen på baggrund af justitsministerens farevurdering.

Den foreslåede model indeholder en særlig adgang til domstolsprøvelse af farevurderingen og afgørelsen om udvisning. I domstolsprøvelsen vil bevismaterialet blive opdelt i et lukket og et åbent materiale. Der bliver mulighed for i lukkede retsmøder at fremlægge PET's fortrolige materiale, der ligger til grund for justitsministerens farevurdering. Udlændingens interesser varetages af en særlig sikkerhedsgodkendt advokat, der ikke må udlevere alle materialerne til udlændingen.

Det nuværende system har betydet, at retsafgørelser er gået i mod myndighedernes egne afgørelser, fordi myndighederne ikke har kunnet fremlægge tilstrækkelige oplysninger i retten. Det vil i fremtiden blive muligt for PET i retten at fremlægge de oplysninger, der kan bevise, at en udlænding må anses for at være til fare for statens sikkerhed, uden at efterretningstjenestens arbejdsmetoder og kilder afsløres. Det er afgørende af hensyn til danske interesser og af hensyn til PET's udenlandske samarbejdspartnere og ikke mindst af hensyn til Danmarks forhold til fremmede magter.

Dansk Folkeparti mener, at det med den nye model sikres, at de nødvendige oplysninger kan fremlægges for domstolene i fortrolighed. Det betyder forhåbentlig, at der kan træffes de nødvendige og korrekte afgørelser.

Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, at lovforslaget i sin helhed forbedrer retssikkerheden og samtidig bidrager til at skabe et mere trygt samfund. Partierne er glade for et lovforslag, som på en gang bidrager til bekæmpelse af terror og styrker retssikkerheden.

SF og Det Radikale Venstre har dog nogle betænkeligheder. Det er vigtigt for partierne, at der bliver taget højde for proportionalitetsprincippet og Danmarks internationale forpligtelser. Partierne er opmærksomme på, at retten til kontradiktion kan betyde, at en person ikke kan dømmes til udvisning på baggrund af det fortrolige materiale alene, hvilket også regeringen er opmærksom på i lovforslagets bemærkninger. Det er derfor centralt, at der tilstræbes den størst mulige åbenhed i disse sager. Partierne fæster lid til, at det nu er domstolene, som afgør, om materiale skal behandles åbent eller lukket, da dette bør understøtte ønsket om mest mulig åbenhed.

SF og Det Radikale Venstre tager afstand fra brugen af diplomatiske forsikringer og opfordrer regeringen til at afstå fra at benytte dem. Lovforslaget udvider imidlertid ikke adgangen til brug af diplomatiske forsikringer, men betyder derimod, at hvis regeringen mod vores ønske skulle benytte sig af dem, så vil de også være underlagt domstolskontrol. Det er trods alt et fremskridt. Partierne noterer sig samtidig, at ministeren har forpligtet sig til at overvåge, om de diplomatiske aftaler overholdes, hvis de tages i anvendelse.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlem af udvalget er i mod de indskrænkninger af retssikkerheden og borgernes grundlæggende frihedsrettigheder, der er sket som følge frygten af for terror. Herunder regnes også reglerne om hemmelig retspleje over for ikke danske statsborgere. Enhedslisten mener, det er udtryk for et virkeligt skred i værdierne, når et flertal i Folketinget vil acceptere de såkaldte diplomatiske forsikringer og udsende mennesker til lande, hvor der foregår tortur.

Lukkede domstole hører ikke hjemme i et moderne retssamfund, og der er allerede i Retsplejeloven mulighed for at lukke dørene under dele af en retssag.

Enhedslisten mener selvfølgelig, at vi skal tage truslen fra terror alvorligt, men mener ikke, at de få terrorister udgør en så stor trussel mod et stærkt demokrati som det danske, at vi skal begynde selv at indskrænke demokratiet og retssikkerheden.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Af *integrationsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 4

1) Ordene »disse landsdele« ændres til: »Færøerne og Grønland«.

[Ændret terminologi]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en ændret terminologi.

Karsten Lauritzen (V) Karen Jespersen (V) fmd. Eyvind Vesselbo (V) Troels Christensen (V)

Peter Skaarup (DF) Martin Henriksen (DF) Jesper Langballe (DF) Helle Sjelle (KF)

Vivi Kier (KF) Henrik Dam Kristensen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Ole Hækkerup (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Meta Fuglsang (SF) Anne Baastrup (SF) nfm.

Morten Østergaard (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 209

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra integrationsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Lukket ekspertmøde om L 209 (Behandling af sager om administrative udvisninger).
5	Udkast til betænkning
6	Henvendelse af 18/5-09 fra Amnesty International.
7	2. udkast til betænkning
8	Ændringsforslag, integrationsministeren
9	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 209

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan redegøre for, på hvilken måde Integrationsministeriets rolle ændres i forhold til i dag med den foreslåede model m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan redegøre for, om lovforslagets bemærkninger pkt. 4.3.2 skal forstås således, at en eventuel diplomatisk forsikring skal eller vil kunne domstolsprøves, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilken betydning lovforslaget vil få for allerede administrativt udviste m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren kan redegøre for, i hvilket omfang domstolene får forvaltningskompetence, og hvilke principielle overvejelser dette giver anledning til m.v., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren kan redegøre for, hvordan regeringen agter at løse problemstillingen vedrørende indkvartering af personer på tålt ophold med fodlænker i Center Sandholm, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan redegøre for, om hun vurderer, at personer med verserende sager vil være ringere eller bedre stillet efter de nye regler m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren kan redegøre for, hvordan det sikres, at udlændinge med den foreslåede model får mulighed for at give instruks til den særlige advokat under forløbet m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå

- 8 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvorvidt hun anser det for muligt at gennemføre udvisning efter diplomatiske forsikringer i situationer, hvor det ikke er lykkedes at få de 5 forudsætninger, der nævnes i bemærkningerne side 35, opfyldt, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilket beredskab der vil være til at sikre overholdelsen af de diplomatiske forsikringer, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke merudgifter der forventes til domstolsbehandling af de enkelte dele af forslaget m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvordan sikkerhedsgodkendelsen af de særlige advokater vil ske, og hvilke kriterier der vil blive anvendt, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om ministeren kan kommentere afsnit 3 i Retsikkerhedsfondens høringssvar vedr. betænkning 1505 m.v., til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvorfor den opsættende virkning, jf. forslagets § 3, stk. 2, sidste punkt, ikke tillægges alle sager, for hvilke de nye regler kommer til at finde anvendelse, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvorvidt forslagets § 3, stk. 2 skal fortolkes således, at den aktuelt ved Københavns Byret verserende sag skal forblive ved Københavns Byret som 1. instans, hvis byretten ikke når at tage stilling til den i stævningen indeholdte begæring om sagens henvisning til landsretten som 1. instans, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om kommentar til henvendelse af 18/5-09 fra Amnesty International, til integrationsministeren, og ministerens svar herpå